

Beslisnota voor de raad

Datum 28 september 2022

Openbaar

Onderwerp	Kredietverstrekking ten behoeve van subsidieregeling Berkum Energie neutraal
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	A. Spaans
Informant	Joke Kok
Afdeling	Proces-, Programma- en Projectmanagement
Telefoon	(038) 498 3252
Email	JM.Kok@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energie neutraal is
Begroting wijzigen	Ja
Dekking ten laste van	Specifieke Uitkering Programma Aardgasvrije Wijken 2020
Bijlagen	I subsidieregeling Berkum Energie neutraal Zwolle 2022 II beschikking PAW

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Een krediet beschikbaar te stellen van 3.097.500 euro vanuit de ontvangen Specifieke Uitkering Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) voor het uitvoeren van de subsidieregeling Berkum Energie neutraal Zwolle 2022
- 2 Een krediet beschikbaar te stellen van 599.166 euro (zijnde restantbudget SPUK PAW) voor het organiseren van het wijkproces in Berkum tot en met einde looptijd van het project

Datum 28 september 2022

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Sinds 2018 is Berkum gemeentelijke en provinciale proeftuin in het kader van de energietransitie. Samen met de wijkbewoners en woningcorporaties doet de gemeente hier ervaring op met het -op basis van gelijkwaardige samenwerking- zetten van stappen richting een aardgasvrije wijk.

In 2020 ontving de gemeente Zwolle een subsidie van 4 miljoen euro in het kader van het landelijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). Dit om de wijk Berkum in 2028 aardgasvrij-ready te maken. Het ontvangen subsidiebedrag bedraagt onder aftrek van de bijdrage btw-compensatiefonds € 3.871.666 en is onderverdeeld in 3 miljoen euro om woningeigenaren in de wijk te helpen met het verduurzamen van hun woning en 871.666 euro procesgeld. Stichting Duurzaam Berkum (SDB) voert het project grotendeels uit. De gemeente faciliteert en ondersteunt dit proces. In december 2021 heeft uw Raad de eerste tranche procesgeld ter beschikking gesteld aan Stichting Duurzaam Berkum, om de verduurzaming van de wijk te organiseren.

Binnen het project Berkum Energieneutraal (BEN) werken Stichting Duurzaam Berkum, woningcorporaties, de gemeente, een heel aantal vrijwilligers en overige partners samen aan het doel 'Aardgasvrij ready in 2028'. Stichting Duurzaam Berkum trekt hierbij het onderdeel verduurzamen. De afgelopen periode is samen met de projectgroep BEN en een groot aantal inwoners uit de wijk (verenigd in de klankbordgroep BEN) op basis van de PAW subsidie een regeling uitgewerkt die 1.500 Berkumers met een eigen woning extra stimuleert hun woning te verduurzamen. Hierbij is o.a gebruik gemaakt van de resultaten van de Berkum enquête uit 2021 en de gesprekken die zijn gevoerd met deelnemers van de verduurzamingspilots die in de wijk zijn uitgevoerd.

De voorliggende nota is samen met SDB opgesteld. Met deze nota vragen we het college om in te stemmen met de subsidieregeling BEN, en de Raad te verzoeken het benodigde bedrag hiervoor ter beschikking te stellen vanuit de Specifieke Uitkering die we hiervoor in 2020 ontvingen. Ook vragen we het restant budget vanuit de Specifieke Uitkering PAW ter beschikking te stellen voor het organiseren van het wijkproces tot 2028. Hiervoor worden jaarlijks uitvoeringsplannen met kostenraming aan het college voorgelegd.

Beoogd effect

De BEN subsidieregeling heeft als doel om eigenaren van bestaande koopwoningen extra te stimuleren om hun woning te verduurzamen, en hierdoor de doelstelling van de afspraak met het Rijk te realiseren. Daarbij leert deze regeling ons weer veel over het proces, het tempo, obstakels en de motivatie van woningeigenaren die hun huis willen verduurzamen. De ervaringen die we opdoen in Berkum worden benut voor het versnellen en verbeteren van de warmtetransitie in de rest van de stad. Ook worden de ervaringen teruggelegd aan het landelijke PAW programma.

De (geanonimiseerde) data die wordt verkregen door de aanvragen via het gemeentelijk subsidieloket te laten lopen geeft inzicht in de snelheid van verduurzaming van de woningen in de wijk. Dit levert waardevolle informatie op over de opgave die ons nog te doen staat tot 2028 in de wijk. Ook kunnen we de data benutten voor het doen van voorspellingen over wijkprocessen elders in de stad.

Datum 28 september 2022

Argumenten

Met het uitvoeren van de BEN subsidieregeling voldoet de gemeente aan de afspraken met het Programma Aardgasvrije Wijken, die zijn gemaakt op basis van de oorspronkelijke PAW-aanvraag. De regeling draagt direct bij aan het aardgasvrij-ready maken van de gebouwen in de wijk in 2028. Het uitvoeren van de regeling door de gemeente brengt de zekerheid van een solide en transparant proces met zich mee; het gemeentelijk subsidieloket is dagelijks belast met gelijksoortige regelingen.

Vanuit de BEN-subsidieregeling kunnen woningeigenaren subsidie aanvragen voor de onderstaande verduurzamingsmaatregelen, die bijdragen aan het aardgasvrij ready maken van de wijk. Hierbij geldt dat per maatregel, en per adres één aanvraag gedaan kan worden.

Categorie	Maatregel	Maximale subsidie	Toelichting
Advies	Advies op maat	€ 100	
Isoleren	Vloerisolatie en bodemisolatie	€ 350	
Isoleren	Dakisolatie (binnen of buitenzijde óf zolder- of vliveringvloerisolatie)	€ 750	
Isoleren	Spouw- of gevelisolatie (binnen- of buitenzijde)	€ 400	
Isoleren	Glasisolatie, kozijnpanelen en isolerende deur(en)	€ 250	
Ventileren	Op orde brengen ventilatie	€ 150	
Verwarmen en koelen	Warmtepomp, passend bij duurzame warmtebron	€ 500	
Verwarmen en koelen	Vervangen warmteafgifte systeem, passend bij duurzame warmtebron	€ 600	Vervangen radiatoren of extra radiatoren plaatsen (aangesloten op het verwarmingssysteem; dus geen elektrische radiatoren) of plaatsen vloerverwarming (niet elektrisch)

Risico's

In deze tijden waarin veel gezinnen in energiearmoede terecht komen, kan de publieke opinie negatief zijn over het feit dat in één wijk extra geld beschikbaar is voor verduurzamen, terwijl de rest van de stad dit niet krijgt. Enerzijds is dit begrijpelijk. Echter, Berkum is een proeftuin en er wordt in dit kader veel van de wijkbewoners gevraagd. Veel stappen worden voor het eerst gezet in Berkum, en dat gaat gepaard met risico's. Dit legitimeert een extra stimulans voor wijkbewoners. Op het gebied van energiearmoede werkt de gemeente hard aan het ondersteunen van de meest kwetsbare huishoudens in het project 'Warm Thuis'.

Het is lastig in te schatten hoeveel aanvragen zullen binnenkomen. Aan het begin van openstelling van de regeling worden veel aanvragen verwacht. Dit omdat de regeling met terugwerkende kracht geldt vanaf het moment van toekenning van de subsidie op 11 november 2020. De verwachte drukte wordt opgevangen door extra capaciteit die door het Subsidieloket is ingehuurd.

Datum 28 september 2022

Door het bedrag per adres te maximeren, is het niet mogelijk dat gedurende de looptijd de subsidie ontoereikend is. Wel kan het zijn, dat het subsidiebedrag niet volledig wordt uitgenut. In dat geval kijken we gezamenlijk met Stichting Duurzaam Berkum naar andere manieren om de subsidie in te zetten voor het doel 'aardgasvrij ready in 2028'.

Financiën

De BEN regeling wordt in overleg met SDB door het Subsidieloket van de gemeente uitgevoerd. Voor de uitkering van de subsidie aan de inwoners wordt het geoordeelde bedrag van 3.000.000 euro gebruikt. De uitvoeringskosten van het Subsidieloket worden gedekt uit het procesgeld dat met de PAW beschikking is uitgekeerd. Per woning wordt 55 euro uitvoeringskosten in rekening gebracht. Daarbij wordt jaarlijks een bedrag van 3.000 euro aan overhead berekend. Tot en met einde looptijd van de PAW subsidie is het uitvoeringsbudget hierdoor gemaximeerd op $55 \times 1.500 \text{ woningen} + 5 \text{ jaar} \times 3.000 \text{ euro overhead} = 105.500 \text{ euro}$.

De eerste subsidietermijn bedraagt 1 jaar. Tot en met 31 oktober 2023 wordt een bedrag van 2 miljoen euro gereserveerd voor deze regeling. Periodiek wordt gemonitord hoe de uitnutting van dit bedrag vordert. Van 1 november 2023 tot en met 31 oktober 2028 wordt de resterende 1 miljoen euro beschikbaar gesteld. Mocht het aantal aanvragen leiden tot noodzakelijke aanpassing in de tijd van het plafondbedrag, dan zullen we in overleg met SDB hier flexibel mee omgaan. In februari 2023 worden de eerste uitvoeringsmaanden geevalueerd en waar nodig vindt bijstelling plaats. Mocht dit leiden tot een wijziging in bijvoorbeeld uitvoeringskosten, dan zullen we uw college hierover informeren.

Met deze kredietaanvraag resteert nog $\text{€ } 3.871.666 - 175.000 - 3.000.000 - 115.500 = 591.166$ van de ontvangen PAW-uitkering. Deze middelen zijn bestemd voor het organiseren van het wijkproces richting 'Aardgasvrij Ready in 2028'. Voorgesteld wordt om de begroting te wijzigen zodat het college jaarlijks het benodigde procesbudget kan toekennen aan het project.

Communicatie

Vanuit het project Berkum Energieneutraal wordt al regelmatig gecommuniceerd met de wijk over de voortgang van de uitwerking van de subsidieregeling. Deze gaat nu live in november 2022, en dit wordt via alle kanalen in de wijk breed bekend gemaakt. Ook via de gemeentelijke kanalen wordt de regeling gecommuniceerd.

Vervolg

In februari 2023 vindt de eerste evaluatie plaats. Hierbij wordt gekeken naar het aantal aanvragen, aangevraagd budget, uitgevoerde maatregelen en of de kosten voor uitvoering realistisch zijn gebleken. Waar nodig worden zaken vervolgens aangepast. Ook wordt een nieuw evaluatiemoment gekozen.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Datum 28 september 2022

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer